

Jilemnice nejlépe regenerovala památkovou rezervací a postupuje do národního kola

21. 03. 2013 16:27

Novinky Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci

Národní památkový ústav (dále jen NPÚ) je odbornou a výzkumnou organizací státní památkové péče s celostátní působností. Je státní příspěvkovou organizací ve smyslu platného zákona o státní památkové péči (zák. č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších novel) řízenou ministerstvem kultury.

Od 1. 1. 2013 prochází Národní památkový ústav (NPÚ) reorganizací na celostátní úrovni. Jedná se o největší změnu od vzniku sjednoceného NPÚ v roce 2003, která se dotýká i fungování NPÚ v Liberci. Agenda související se správou majetku ve vlastnictví státu přešla do

samostatné sekce a v rámci ČR byly vytvořeny celkem čtyři nové organizační jednotky – Územní památkové správy (ÚPS) – v Praze, Českých Budějovicích, Sychrově a Kroměříži. Osamostatnění NPÚ, územního odborného pracoviště v Liberci, proběhlo pod vedením nového ředitele Mgr. Miloše Krčmáře. Činnost libereckého pracoviště se zaměřuje na poskytování odborné a metodické pomoci vlastníkům a správcům památek v Libereckém kraji a plnění úkolů státní památkové péče v Libereckém kraji v plném rozsahu daném zákonem (odborně-metodická, vědecko-výzkumná a publikační činnost).

Soutěž o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ za rok 2012 vyhrála Jilemnice

Program regenerace městských památkových rezervací (MPR) a městských památkových zón (MPZ) byl ustaven vládním usnesením č. 209 ze dne 25. 3. 1992, jako nástroj záchrany a rozvoje historických jader měst a obcí. Jedná se o finanční příspěvek MK ČR, za finanční spoluúčasti města (obce) a vlastníka památky. Finanční příspěvek v Programu lze využít na obnovu kulturních památek ve vlastnictví měst, církví, jiných právnických a fyzických osob.

Dne 30.1. 2013 proběhlo na pracovišti NPÚ ÚOP v Liberci vyhodnocení soutěže **Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ v Libereckém kraji za rok 2012**. Z třinácti měst, na jejichž území se nacházejí městské památkové zóny, se přihlásilo celkem pět měst, a to: Jablonec nad Nisou, Jilemnice, Lomnice nad Popelkou, Turnov a Zákupy. Jedná se o výrazný nárůst soutěžících oproti předchozímu roku, kdy soutěžila pouze dvě města. Hodnotící komise zasedla ve složení: **Ing. Leoš Macura** (zástupce MMR, Centrum pro regionální rozvoj), **Ing. Stanislava Silná** (krajský garant Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska), **Ing. arch. Václav Němec** (NPÚ ÚOP Liberec), **Bc. Petr Feige** (NPÚ ÚOP Liberec), **Tomáš Kesner** (NPÚ ÚOP Liberec) a **Erika Zemenová** (NPÚ ÚOP Liberec).

Po konečném součtu dosažených bodů u jednotlivých přihlášených měst vyplynulo následující pořadí:

1.místo:	město Jilemnice	238 bodů
2.místo:	město Lomnice nad Popelkou	213 bodů
3.místo:	město Jablonec nad Nisou	211 bodů

Vítěz krajského kola postupuje do kola celostátního. Slavnostní vyhlášení vítěze proběhne dne 18. dubna 2013 ve Španělském sále Pražského hradu při setkání u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel.

Místní podnikatelé přispějí na obnovu vitráží v kostele Krista Spasitele ve Frýdlantu

Nedostatek finančních prostředků přivedl farářku kostela Henrietu Zejdovou na zajímavý nápad. Spolu se sdružením MASiF (Místní akční skupina Mikroregionu Frýdlantsko) a Odborem

stavebního úřadu a životního prostředí města Frýdlantu se snaží probudit mecenášství v místních podnikatelích a obnovit tak historickou tradici, kdy se úspěšní obchodníci finančně podíleli na výstavbě či údržbě významných budov, včetně sakrálních. Jazykem dnešní doby se jedná o jakýsi druh sponzoringu. „My nejsme schopni zafinancovat všechny opravy na kostele. Proto jsme se rozhodli kontaktovat místní podnikatele a pokusili se je přesvědčit, že soukromá investice do památek má smysl a navíc dlouhou tradici,“ vysvětlila Henrieta Zejdová. „V minulosti to probíhalo tak, že rodiny farníků finančně podporovaly stavbu kostela nebo náklady na jednotlivé části kostelního mobiliáře a jejich jméno se objevilo např. ve vitrážích. Pokud nechtěly, jejich jména zůstala v anonymitě,“ dodává farářka.

Prvním objektem, na jehož obnovu se podařilo sehnat finanční prostředky, jsou okenní výplně s figurálním výjevem z centrální části presbyteria. „V centrální části se nachází vyšší okno s motivem žehnajícího Krista stojícího na konzole. V dolní části se nachází detail neogotické architektury, do kterého je vložena nápisová páska s německým textem (biblický citát) ve dvou řádcích. Na levé straně se nachází hrotité okno s postavou stojícího apoštola Petra. Na pravé straně se nachází identicky řešená okenní výplň s postavou apoštola Pavla a textem na nápisové pásce „Apst. Paulus“. V dolní části pod výjevem se nachází ve dvou řádcích drobná autorská signatura „Königl. Sachsisch Hofglasmaler // C.L.TÜRCKE Grottau Zittau,“ popsal vitráže Miloš Krčmář.

První část výplně je již v rukou odborníků (restaurátor Jaroslav Skuhrový) ve sklářské dílně v Janově u Sloupu v Čechách. Všichni zúčastnění se shodují na přínosu a důležitosti této aktivizace občanské společnosti na obnově financování historicky hodnotných památek ze soukromého sektoru. Spolupráce s frýdlantskými podnikateli bude i nadále pokračovat. Během června či července by mělo dojít k další schůzce zainteresovaných subjektů a oficiálnímu představení zrestaurovaných vitráží.

Pravidelný cyklus Památky kolem nás pokračuje i v roce 2013

Přednáškový cyklus Památky kolem nás je organizován ve spolupráci NPÚ ÚOP v Liberci a Krajskou vědeckou knihovnou a každý měsíc představuje téma související s památkovou péčí a historickým kontextem vývoje libereckého regionu. Cyklus přednášek probíhá již několik let. Mezi přednášejícími se střídají pracovníci Národního památkového ústavu i externí spolupracovníci.

V roce 2013 proběhly tyto přednášky: [Zahradní architektura – aleje](#)

[Heinrich Liebieg – mecenáš a sběratel](#)

[Lidová architektura Krkonoš](#)

Územní odborné pracoviště v Liberci se rozhodlo zpřístupnit čtenářům díla z vlastní publikační činnosti v online podobě. Kdokoliv budete mít zájem přečíst si knihu či vědecko-výzkumný výstup pracovníků libereckého pracoviště, má možnost z pohodlí domova do publikace nahlédnout. Zpřístupnění se týká i knih, které jsou již v knihkupectvích vyprodány. Profil NPÚ ÚOP včetně všech do dnešního dne zveřejněných publikací naleznete na <http://issuu.com/npu-liberec> .

V rámci edičního plánu plánuje ÚOP v Liberci vydat 2 nová čísla vědeckého časopisu [Fontes Nissae](#) a několik nových publikací. Jako první vyjde kniha Miroslava Kolky **Technická zařízení na vodní pohon na Cvikovsku**, jež pokračuje v edici seznamující čtenáře s historií technických památek v regionu. První knihou v edici byla publikace **Technické stavby Frýdlantska**. Autor Miroslav Kolka představuje novou knihu v anotaci: „Publikace je zaměřena na vodní díla, která v minulosti sloužila pomocí vodních kol nebo turbín k pohánění různých technických zařízení od mlýnů, pil, přes brusírny skla, textilní podniky až po papírny. Jedná se o první z výstupů dlouhodobého studia tohoto typu technických památek v okrese Česká Lípa. Ve vymezeném regionu Cvikovska se na pouhých jedenácti katastrech podařilo dohledat šedesát objektů. Vodní díla v podhůří Lužických hor patří k nejzajímavějším technickým stavbám v širokém regionu severních Čech, což velice dobře dokumentuje řada dochovaných terénních reliktnů a také bohaté archivní materiály. Nejobsáhlejší částí publikace je katalog jednotlivých staveb vodních děl, která jsou dokumentována na snímcích z terénu, dobových fotografiích i archivních plánech. K základní orientaci v problematice slouží úvodní kapitoly, ve kterých je přehledně popsáno historické vodní dílo, jeho součásti a charakteristické rysy jednotlivých typů staveb poháněných vodou.“

V průběhu roku 2013 vyjde také druhá část **Soupisu nemovitých kulturních památek v Libereckém kraji: okres Liberec, Lo-Ž**. První část publikace je přístupná na http://issuu.com/npu-liberec/docs/soupisnpu_i_b/1

Více informací najdete na: <http://www.npu.cz/uop-li/>

Kontakt pro média: vodsedalek@liberec.npu.cz

Pro novinky se k nám přidejte na [Facebooku](#) a [Tumblr](#)

